

Abril

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 8

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 15 OCTUBRE 1938

Editorial

Una de les causes del nostre descens en l'índex de la riquesa de Catalunya, ha estat, la posada en pràctica, en moments crítics de guerra, d'unes tendències de caràcter econòmic, que no responien en res al temperament tradicional de la nació. Quan nosaltres parlàvem d'obrerisme incloïem sempre en la nostra concepció la defensa de les reivindicacions de totes les classes oprimides. Solament n'existia una, plena de llibertat a la seva manera, la que exercia la tirania, i concretada en la paraula: capitalisme. Era l'Alta Banca, el Trust, el Monopoli, les poderoses Societats anònimes, les que dirigien no tan sols el moviment econòmic del país, ans també la política general, bastint i fent caure governs, organitzant l'assassinat i la persecució, i fent imperar la misèria econòmica a tot aquell qui no s'ajupia davant seu. I bé, les altres, els obrers, els pagesos, els menestrals i artesans, els professionals i intel·lectuals, tots aquests, maldaven per unes reivindicacions humanes i justes que el nostre obrerisme sempre ha acollit. Va venir la guerra d'invasió, i tot seguit a Catalunya, es canalitzà les noves orientacions econòmiques en el Decret de Collectivitzacions, disposició que en el fons ja recull el nostre principi d'ajut a totes les classes sotmeses al jou del gran capital. Després, però, fou aquest Decret, vulnerat, per una Ordre creant els «agrupaments industrials», institució aquesta que alhora d'ésser una còpia dels funestos monopolis opressors, destruïa, expoliava, una de les branques, per quina reivindicació igualment maldàvem: la menestralia.

Han passat dos anys i escreix de guerra i hom parla de rectificar errors per qui detenta avui l'òrgan oficial de l'economia de Catalunya. Profundintzant on deuen ésser aquests errors, solament trobem que ens parlen — amb grans riallades de l'auditori — de les collectivitzacions de les «tisores» com feia temps a Sant Andreu ens parlaren de les de covès i cistells. Però tot això deu fer molt bonic a qui ho escolti a base de l'endemà fer el mateix que es feia abans o sigui, no rectificar res del que un diumenge al matí va dir-se que es faria. I torna la mateixa política econòmica. La Gastronòmica no torna un establiment privat al seu propietari tot i tenint una sentència favorable del Sots-Secretari d'Economia. La «collectivitat X», d'Ignalada, no admet igualment una resolució ferma d'Economia. I la pròpia Conselleria d'Economia, aquestes rectificacions!, obre un període d'informació per anar a expoliar uns menestrals mitjançant un nou «agrupament industrial», llegeixi's monopoli, que si diguéssim a què es dediquen igualment causariem, si no fos tot això massa seriós, les riallades més sorolloses d'aquell públic assidu concurrent a l'oratori dels eternals rectificadors.

Cal reaccionar davant aquest estat de coses. Prieto ens digué magistralment que és hora de preparar la pau. Fem el mateix al nostre país. Nacionalitzem els béns del gran capital mitjançant unes grans concentracions industrials, la direcció de les quals en tècnica i administratives pot ésser confiada al Sindicat, retornem a la iniciativa privada tot quant fins ara se li ha expoliat, i realitzem, en fi, una política eficient de reconstrucció econòmica del país, sense deixar de banda, totes aquelles conquestes del proletariat que per ésser justes han d'ésser respectades.

Femina

Per cada un dels nostres, deu dels vostres

Aquestes paraules — les que titulen l'escrit d'avui — les digué molt encertadament un Rei català. Veureu com anà la cosa — potser aquesta bella anècdota ja la sabeu, amics; és igual, sempre és plaent oir les magnífiques gestes que són fidel ressò del tremp de la nostra raça.

«Regnava a Catalunya el Rei Pere II — el que féu la guerra als francesos —. Per aquell temps s'acabava la guerra contra els soldats de Carles d'Anjou i bona part de la tropa catalana es trobava a Calàbria menant-hi una lluita encesa, quan un dia, una partida d'almogàvers es topà amb un escamot de francesos. Davant el nombre considerable d'aquests i dels pocs que ells eren, els almogàvers decidiren marxar a la muntanya —, menys un que no tan llest com els altres, fou fet presoner pels francesos. Aquests el portaren al capítol dels soldats del Rei Carles, el Príncep de la Moreia, el qual, mirant-lo de cap a peus i veient-lo tant prim i desnerit i embrunit del sol, portant per tota vestimenta una cota sense camisa, unes calces de cuir i coberts els peus amb unes miserables espardenyes, també de cuir, li preguntà, estranyat, qui era.

El català li respongué que era almogàver, de la gent del Rei d'Aragó; contestant-li el príncep que si tots els homes del rei aragonès eren tan desnerits com ell, una gran voluntat i ardent havia d'haver-hi en ells per a ésser combatents.

Li replicà dignament el català, que si bé era cert que ell era el més mesquí de tots, no per això era feble pel combat, i que si en volia fer la prova, que prest estava a combatre amb qualsevol dels seus cavallers encara que portés tots els adiments del combat, empujant ell solament la seva llança i el seu coltell, demanant com a gràcia, si ell venia, que el deixés retornar a la seva Pàtria.

S'hi avingué el Príncep i un dels presents, cavaller de capa i espasa, es prestà a combatre amb l'almogàver — era el cavaller fornit, alt; invencible en el combat.

Ja al lloc prèviament escollit per a la batalla, el cavaller ben armat i genet del seu cavall, amb la llança baixa, anà a l'encontre del català. Aquest, quiet, el mirà com venia vers ell, i enarçant la fona, la disparà al pit del cavall. El cavall, ferit, caigué i amb ell arrossegà el seu cavaller. Llavors, l'almogàver, demostrant perícia i destresa en el combat, li saltà al costat desfent-li l'elm per tal de matar-lo.

El Príncep, però, que havia contemplat sorprès la singular lluita del seu noble amb el català, el deturà en la seva

escomesa, declarant-lo vencedor absolut, emmenant-lo a la seva tenda per tal de donar-li la llibertat promesa com a premi del triomf.

L'almogàver arribà a Messina presentant-se al Rei Pere i explicant-li el fet que li havia ocorregut amb els francesos.

El Rei, digne rei d'un gran poble, noble de sentiments i cor sensible i amorós, envers els seus súbdits, féu que li presentessin deu francesos — que tenia presoners. Els agencà convenientment, enviant-los al Príncep de la Moreia amb l'encàrrec de que li diguessin que cada vegada que li enviés un català, ell li retornaria deu dels seus homes.

Aquell gran Rei, que tant bé coneixia la seva gent, sabia que cada català de llavors valia deu homes dels altres.

Heus aquí, doncs, l'anècdota que retrata d'una manera magnífica i vertadera el tremp i la valua dels nostres avantpassats.

Ara la gesta s'ha repetit: a la rera-guarda els obrers — principalment si treballen material de guerra —, se superen per tal que no falti el més precís arreu on ells proveeixin amb la seva fabricació o producte, i als fronts de combat, els nostres heroics soldats es tripliquen ells mateixos i valen per deu, per aquests deu que el Rei Pere canvià amb un dels seus.

Dignes nés d'aquells almogàvers que emplenaren de glòria la nostra història.

La lluita es podria comparar: llavors el català portava una llança i la fona per tota defensa davant l'armament i la cota i el cavall del francès; així i tot, el català vencé.

Quin impuls l'empenyé a demanar combat per tal «si vençia» — i ell sabia que venceria —, retornar a la seva Pàtria? Ah, l'amor a la terra dona aquesta empenya i aquest coratge que mogué el català; i vencé. El record dels seus, la seva homenia i el signe racial de la seva raça — la nostra raça el feren vencedor quan tot estava en contra d'ell.

Avui, passats centenars d'anys, els catalans d'ara també amb la força que els dona la veritat i amb el foc del sagrat amor a Catalunya, davant l'enemic poderós en armament i salvatgisme, vençen i venceran.

No, Catalunya, els seus homes — els nostres homes! — no fan recordar amb enyorança els almogàvers per valentia i coratge; saben fer honor al camí que, per enveja dels altres homes i salvació dels pobles i orgull de la Pàtria Catalana, els assenyalaren els nostres avantpassats.

ANTÒNIA ABELLÓ.

Esquerra Republicana de Catalunya, Acció Catalana Republicana i Estat Català, partits que representen la totalitat del moviment nacionalista de la nostra terra, han de maldar per una rectificació immediata de la política de l'actual Govern de la Generalitat en profit de la ràpida reconstrucció econòmica de Catalunya